

Handläggare
Carina Cronwall
Telefon: 08-50803076

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Revidering av Stockholms stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap med tillhörande tillämpningsanvisningar

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som yttrande över remissen.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade i budget 2022 att kommunstyrelsen ska se över och revidera de stadsövergripande riktlinjerna för idéburna offentliga partnerskap (IOP) med tillhörande tillämpningsanvisningar. Stadsledningskontoret har nu tagit fram förslag på reviderade riktlinjer och tillhörande tillämpningsanvisningar som kommunstyrelsen har skickat på remiss till berörda nämnder för yttrande. För Spånga-Tensta stadsdelsnämnd är samverkan med civilsamhället en viktig del i det trygghetsskapande arbetet. Den verksamhet som drivs inom ramen för IOP är ett komplement till nämndens kärnverksamheter och har en koppling till trygghetsarbetet. Nämnden har i dag överenskommelser för IOP med sex föreningar. Förvaltningen är positiv till förslaget till riktlinjer och tillämpningsanvisningar och bedömer att de kommer att ge en förbättrad styrning och vägledning i nämndernas och förvaltningarnas arbete med IOP. Förvaltningen föreslår att det i riktlinjerna och tillämpningsanvisningarna ska framgå att metoder och arbetssätt som tillämpas i IOP om möjligt bör vara evidensbaserade eller i vart fall vila på beprövad erfarenhet. De bör även kompletteras med ett avsnitt som klargör hur nämnderna bör hantera redan ingångna överenskommelser.

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Stockholms stad antog 2017 riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (dnr 171- 84/2017) och

kommunstyrelsen utfärdade vägledning för idéburet offentligt partnerskap 2019.

Kommunfullmäktige beslutade i budget 2022 att kommunstyrelsen ska se över och revidera de stadsövergripande riktlinjerna för idéburna offentliga partnerskap (IOP) med tillhörande tillämpningsanvisningar. Stadsledningskontoret har nu tagit fram förslag på reviderade riktlinjer och tillhörande tillämpningsanvisningar som kommunstyrelsen har skickat på remiss till samtliga stadsdelsnämnder samt arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden för yttrande.

Ärendet

Om IOP i Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

För Spånga-Tensta stadsdelsnämnd är samverkan med civilsamhället en viktig del i det trygghetsskapande arbetet. Den verksamhet som drivs inom ramen för IOP är ett komplement till nämndens kärnverksamheter och har en koppling till trygghetsarbetet. Verksamheterna stöds och följs upp av styrgrupper som består av chefer inom stadsdelsförvaltningen och ansvariga inom respektive förening. Förvaltningen sammanställer årligen en redovisning av verksamhet och ekonomi till nämnden.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd har för närvarande överenskommelser om IOP med sex föreningar med olika inriktning och målgrupper.

- IOP med Somaliska föräldrar och modersmålsföreningen har det långsiktiga målet att bidra till goda livsvillkor för barn och unga samt öka tryggheten i stadsdelsområdet.
- Överenskommelsen med Verdandi Tensta har som mål att öka tryggheten i stadsdelsområdet genom ökad positiv social kontroll, att fler barn och unga i stadsdelsområdet deltar i strukturerade, ledarledda fritidsaktiviteter och att vårdnadshavare har tillgång till stöd i föräldrarollen.
- Spånga blåbandsförening och stadsdelsnämnden samverkar inom ramen för IOP med det övergripande målet att arbeta tillsammans för att öka tryggheten och att främja kvinnors i stadsdelsområdets organisering och egenmakt.
- I överenskommelsen med Föreningen Kvinnocenter i Tensta-Hjulsta är det övergripande målet för partnerskapet att arbeta tillsammans för att öka tryggheten och organiseringen för kvinnor i Spånga-Tensta

stadsdelsområde. Båda de sistnämnda verksamheterna har utrikiskt födda kvinnor som står långt från arbetsmarknaden och som riskerar isolering och utanförskap som huvudsaklig målgrupp.

- Föreningen Grannstöd Spånga-Tensta arbetar tillsammans med nämnden för att öka tryggheten i den fysiska miljön i stadsdelsområdet. Dessa överenskommelser löper ut den sista december 2023. Nämndens IOP med Rädda Barnens riksförbund har som kortsiktigt mål att det lokala civilsamhället får tillgång till funktionella mötes- och samlingslokaler. På längre sikt är målet dels att Tensta Träff utvecklas till en långsiktigt hållbar, medborgardriven mötesplats i Tensta, dels att barns och ungas uppväxtvillkor förbättras genom att samverkan bidrar till ett starkt föreningsliv i Spånga-Tensta stadsdelsområde. Överenskommelsen gäller fram till och med den sista december 2024.

Om remissen

Utredningen om idéburna aktörer i välfärden lämnade i april 2020 betänkandet Idéburen välfärd (SOU 2019:56) ett antal förslag i syfte att främja ett ökat idéburet deltagande i välfärden. I betänkandet presenteras ett antal kriterier för vad som är kännetecknande för idéburna offentliga partnerskap (IOP). Utredningen har även tagit fram en särskild vägledning som innehåller alternativ för hur IOP kan ingås med beaktande av gällande regelverk, som kommunallagen, upphandlingslagstiftningen och statsstödsreglerna. Upphandlingsmyndigheten föreslås få i uppdrag att förvalta och utveckla vägledningen samt arbeta med informationsinsatser kopplat till IOP.

Stadsrevisionen i Stockholm stad granskade 2021 stadens styrning och uppföljning av idéburet offentligt partnerskap (RVK 2020/9). Den samlade bedömningen var att granskade nämnders styrning och uppföljning av idéburet offentligt partnerskap behöver utvecklas för att partnerskapen ska ge avsedd effekt på politiskt prioriterade samhällsutmaningar. Vidare poängterade stadsrevisionen att stadens styrdokument beskriver idéburet offentligt partnerskap på delvis motstridiga sätt, vilket gör styrningen otydlig.

Stadsledningskontoret har i förslag till riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap förtydligat vad som är utmärkande för ett idéburet offentligt partnerskap inom offentligt finansierad välfärdsverksamhet, vilka kontroller nämnden eller bolaget ska göra och vilka juridiska förutsättningar som gäller utifrån gällande rätt. Vidare finns ett avsnitt om förutsättningar och innehåll i överenskommelsen. Riktlinjerna syftar till att stödja stadens

nämnder och bolag vid ingående av idéburna offentliga partnerskap. Förslaget till tillämpningsanvisningar syftar till att ge fördjupad kunskap om samverkansmodellen IOP och under vilka juridiska förutsättningar IOP kan ingås, vilken aktör IOP kan ingås med samt innehåll i överenskommelsen samt struktur för uppföljning av partnerskapet. Riktlinjer och tillämpningsanvisningar för idéburet offentligt partnerskap överensstämmer i stort med den vägledning som har tagits fram i utredningen Idéburen välfärd (SOU 2019:56)

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom avdelningen för ekonomi och kvalitet med stöd av kansliavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen bedömer att förslaget till riktlinjer och tillämpningsanvisningar för IOP i Stockholms stad kommer att ge en förbättrad styrning och vägledning i nämndernas och förvaltningarnas arbete med IOP. Positiv är ambitionen att klargöra de juridiska överväganden som krävs rörande lämplig samverkansform med idéburna organisationer och möjligheten att få juridisk vägledning från stadsledningskontorets juridiska avdelning. Dock är det viktigt att den juridiska vägledningen utvecklas som ett stöd till processen och att den inte hämmar brukandet av IOP som samverkansform med idéburna organisationer.

Det är även positivt att arbetsprocessens alla delar har tydliggjorts inte minst avsnittet 2.4 i tillämpningsanvisningen där den inledande dialogen mellan parterna beskrivs. Den inledande dialogen är väsentlig för partnerskapets möjligheter att lyckas. Riktlinjerna tillsammans med tillämpningsanvisningarna styr mot en process som kräver ett grannlaga arbete i den initiala dialogen och i analysarbetet men också i uppföljningen.

Förvaltningen delar helt stadsledningskontorets bedömning att förslaget till nya riktlinjer samt tillhörande tillämpningsanvisningar gör styrningen mer tydlig och enhetlig samtidigt som en aktiv uppföljning och förvaltning av ingångna överenskommelser också är av stor betydelse för att komma till rätta med de utmaningar som identifierades i stadsrevisionens granskning.

IOP är ofta riktade mot komplexa och svårlösta samhällsutmaningar som inbegriper mjuka värden som upplevelse av trygghet eller främjande och förebyggande insatser vars effekt först kan uppmätas efter lång tid. Det är ett grannlaga arbete att formulera gemensamma mål som faktiskt går att följa upp och koppla dessa till angreppssätt som har en faktisk effekt på de uppsatta målen. De metoder och arbetssätt som tillämpas bör om möjligt vara

evidensbaserade eller i vart fall vila på beprövad erfarenhet. Förvaltningen anser att tillämpningsanvisningarna bör kompletteras med ett avsnitt rörande detta.

IOP innebär ofta överenskommelser som löper över längre tidsperioder. Det är tänkbart att det förekommer överenskommelser om IOP i staden som inte motsvarar de kommande riktlinjernas och tillämpningsanvisningens formkrav. Förvaltningen bedömer att förslaget till tillämpningsanvisningar bör kompletteras med ett avsnitt som klargör hur nämnderna bör hantera redan ingångna överenskommelser som inte motsvarar de krav som ställs utifrån det nya regelverket.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som yttrande till kommunstyrelsen.

Victoria Callenmark
Stadsdelsdirektör
Spånga-Tensta
stadsdelsförvaltning

Sara Hallström
Avdelningschef
Spånga-Tensta
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remissunderlag, *Stockholms stads riktlinjer för offentligt, idéburet partnerskap (IOP)*
2. Remissunderlag, *Tillämpningsanvisningar offentligt, idéburet partnerskap*
3. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Victoria Callenmark, Stadsdelsdirektör	2023-03-13
Sara Hallström, Avdelningschef	2023-03-13